Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 2.06.2026 www.osw.waw.pl

Łotwa: kampanijny rząd Andrisa Kulbergsa

Bartosz Chmielewski

Łotewski parlament (łot. Saeima) udzielił 18 maja wotum zaufania rządowi premiera Andrisa Kulbergsa (zob. jego biogram w Aneksie). Nowy gabinet poparło 66 ze 100 parlamentarzystów, a 25 było przeciw. Tym samym zakończył się trwający od 14 maja proces formowania nowej koalicji rządowej po upadku poprzedniego gabinetu. W jej skład weszły cztery partie: centroprawicowa Nowa Jedność (łot. Jaunā Vienotība, JV), z której wywodziła się dotychczasowa premier Evika Siliņa, nacjonalistyczne Zjednoczenie Narodowe (łot. Nacionālā apvienība, NA), umiarkowanie konserwatywna Zjednoczona Lista (łot. Apvienotais saraksts, AS), którą reprezentuje Kulbergs oraz Związek Zielonych i Rolników (łot. Zaļo un Zemnieku savienība, ZZS). Do opozycji przeszło lewicowe ugrupowanie Postępowi (łot. Progresīvie).

Przyczyną upadku rządu Siliņi były wielomiesięczne nieporozumienia wewnątrzkoalicyjne. Proces rozpadu koalicji rozpoczął się jeszcze jesienią 2025 r., gdy doszło do protestów społecznych związanych z parlamentarną debatą nad wycofaniem się Łotwy z zapisów konwencji stambulskiej (zob. *Koalicja rządowa na Łotwie w rozkładzie: spór o konwencję stambulską*). Upadek ukraińskiego bezzałogowca, zagłuszonego przez Rosjan, na składy paliwa nieopodal Rzeżycy na wschodzie Łotwy 7 maja stał się jedynie katalizatorem przyspieszającym ostateczny rozpad koalicji.

Nowy rząd ma charakter prowizoryczny i będzie funkcjonował przez niecałe pięć miesięcy, do zaprzysiężenia nowego parlamentu po wyborach zaplanowanych na 3 października br. Nowy premier skupi się na zagwarantowaniu stabilności kraju do czasu wyborów i kilku wybranych postulatach, takich jak wzmocnienie obrony przestrzeni powietrznej Łotwy.

Komentarz

- **Celem rządu jest zapewnienie stabilności politycznej w okresie przedwyborczym.** Gabinet Kulbergsa (zob. Aneks) skoncentruje się na najpilniejszych wyzwaniach państwa. Dynamikę życia politycznego w najbliższych miesiącach wyznaczają bowiem letnia przerwa parlamentarna oraz rozpoczynająca się kampania przed jesiennymi wyborami. W tych warunkach kluczowymi zadaniami premiera będą wzmocnienie bezpieczeństwa przestrzeni powietrznej Łotwy, stabilizacja sytuacji państwowego przewoźnika airBaltic i przyspieszenie realizacji projektu Rail Baltica.
- **Plany polityczne nowego premiera wykraczają poza obecną, przejściową kadencję rządu.** Zarówno umiejętność budowania koalicji, w tym relatywnie szybkie jej sformowanie i zdolność do osiągania kompromisów, przy jednoznacznym wsparciu

prezydenta Edgarsa Rinkēvičsa, jak i sprzyjające trendy sondażowe (zob. Aneks) sugerują, że Kulbergs może pozostać kluczowym kandydatem do objęcia funkcji premiera także po jesiennych wyborach. Ostatecznie przesądzi o tym – obok wyniku głosowania – jego zdolność do skutecznego zarządzania napięciami wewnątrz koalicji**.**

- **Dotychczasowy proeuropejski i proatlantycki kurs polityki zagranicznej oraz bezpieczeństwa Łotwy zostanie utrzymany.** Gwarancją ciągłości jest pozostanie na stanowisku minister spraw zagranicznych Baiby Braže (Nowa Jedność), reprezentującej ugrupowanie, którego politycy kierują tym resortem nieprzerwanie od 2011 r. Na ministra obrony narodowej powołano z ramienia Nowej Jedności czynnego oficera łotewskich sił zbrojnych pułkownika Raivisa Melnisa. W ostatnich latach pełnił on funkcję oficera łącznikowego w łotewskiej ambasadzie w Kijowie oraz był doradcą premier Siliņi.
- **Tematy bezpieczeństwa będą dominować w kampanii wyborczej.** Majowe incydenty z udziałem dronów wyraźnie przesunęły ciężar debaty publicznej, marginalizując wcześniejsze spory ideologiczne dotyczące dyskusji o ewentualnym wycofaniu się z konwencji stambulskiej.

ANEKS

Sylwetka premiera

Andris Kulbergs (ur. 26 maja 1979 r.) – łotewski polityk, przedsiębiorca i menedżer. Do polityki parlamentarnej wszedł w 2022 r., uzyskując mandat posła z ramienia Zjednoczonej Listy. Przewodniczył komisji parlamentarnej badającej nieprawidłowości w realizacji projektu Rail Baltica, krytyk nadmiernej biurokratyzacji państwa łotewskiego. Wcześniej związany z sektorem prywatnym, pełnił funkcje kierownicze m.in. w firmach dystrybuujących pojazdy mechaniczne. Studiował w Rydze oraz w Tallinnie.

Skład nowego rządu

- Premier – Andris Kulbergs (Zjednoczona Lista),
- Minister finansów – Māris Kučinskis (Zjednoczona Lista),
- Minister sprawiedliwości – Edvards Smiltēns (Zjednoczona Lista),
- Minister ds. inteligentnej administracji i rozwoju regionalnego – Edgars Tavars (Zjednoczona Lista),
- Minister spraw zagranicznych – Baiba Braže (Nowa Jedność),
- Minister obrony – Raivis Melnis (bezpartyjny nominowany przez Nową Jedność),
- Minister transportu – Rihards Kozlovskis (Nowa Jedność),
- Minister zdrowia – Hosams Abu Meri (Nowa Jedność),
- Minister edukacji i nauki – Ilze Indriksone (Zjednoczenie Narodowe),
- Minister kultury – Nauris Puntulis (Zjednoczenie Narodowe),
- Minister spraw wewnętrznych – Jānis Dombrava (Zjednoczenie Narodowe),

- Minister klimatu i energii – Jānis Vitenbergs (Zjednoczenie Narodowe),
- Minister gospodarki – Viktors Valainis (Związek Zielonych i Rolników),
- Minister ds. opieki społecznej – Reinis Uzulnieks (Związek Zielonych i Rolników),
- Minister rolnictwa – Uldis Augulis (Związek Zielonych i Rolników).

Sondaże (maj 2026)

